

Buller tros orsaka många dödsfall

Publicerad 28 augusti 2007 - 14:57
Uppdaterad 28 augusti 2007 - 17:15

Buller gör oss inte bara trötta och lite dumma. Buller tros orsaka ungefär 600 dödsfall årligen i Sverige, enligt en preliminär rapport från FN:s världshälsoorganisation, WHO.

Närmare två miljoner svenskar lever i dag med trafikbuller över 55 decibel utanför ytterdörren och en kvarts miljon får utstå nivåer över 65. Brus och buller utsätter oss för kronisk stress i form av mätbara hormoner.

Enligt WHO:s försök att uppskatta bullrets påverkan på vår hälsa beräknas tre av 100 dödsfall i stroke eller hjärtinfarkt bero på bullerpåverkan.

Forskarna säkra

WHO-gruppens siffror är inte huggna i sten även om forskarna bakom dem säger sig vara ganska säkra på sin sak. Rapporten ska ses som ett första seriöst försök att uppskatta hur buller påverkar medborgarnas hälsa. Av flera skäl är det vanskligt att utan förbehåll slå fast att den ökade sjukligheten i vissa områden beror på ljud från motorer och rullande däck och inte på någonting annat - skadliga partiklar från trafiken exempelvis.

Stresshormoner frisätts

Att störande ljud frisätter stresshormoner i kroppen är forskarna numer säkra på. Flera vetenskapliga studier har dessutom visat att buller ökar risken för högt blodtryck, vilket i sin tur ökar risken för hjärtinfarkt och stroke.

-Jag skulle inte säga att sambandet är helt klarlagt men det är verkligen ingen osannolik hypotes, säger Mats Nilsson, bullerforskarare vid Institutet för miljömedicin i Stockholm.

Han håller själv på med en studie för att utreda närmare hur stark kopplingen mellan buller och hjärtinfarkt är i Sverige. Vissa människor är mer ljudkänsliga än andra, så tillvida att de har svårare att mentalt stänga ute störande ljud.

Det beror knappast på skillnader i örats förmåga att registrera hörselintryck, utan snarare på om vi känner oss lugna eller uppe i varv och på hur vår hjärna tolkar ljuden. Här är flera komplexa processer inblandade, exempelvis vår inställning till lätet som sådant. Havsbrus uppfattar de flesta av oss som avkopplande, medan ljud från en stor vägkorsning upplevs som störande vid samma ljudstyrka och -frekvens.

